

32003L0122

2003 12 31

EUROPOS SĄJUNGOS OFICIALUSIS LEIDINYS

L 346/57

TARYBOS DIREKTYVA 2003/122/Euratomas**2003 m. gruodžio 22 d.****dėl didelio aktyvumo uždaryjū radioaktyviųjų šaltinių ir paliktųjų šaltinių kontrolės**

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 31 straipsnio 2 dalį ir į 32 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą, parengtą gavus grupės asmenų, kuriuos iš valstybių narių mokslo ekspertų paskyrė Mokslo ir technikos komitetas pagal Sutarties 31 straipsnį,

pasitarusi su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ⁽¹⁾,

kadangi:

- (1) Sutarties 30 straipsnis reikalauja, kad Bendrijos viduje būtų nustatyti pagrindiniai darbuotojų ir visuomenės sveikatos apsaugos nuo jonizuojančiosios spinduliuotės kylančios grėsmės standartai.
- (2) 1996 m. gegužės 13 d. Tarybos direktyva 96/29/Euratomas, nustatanti pagrindinius darbuotojų ir gyventojų sveikatos apsaugos nuo jonizuojančiosios spinduliuotės saugos standartus ⁽²⁾, tęsia direktyvų, nuo 1959 m. nustatančių pagrindinius saugumo standartus, kursą.
- (3) Direktyvos 96/29/Euratomas 4 straipsnio 1 dalies e punktas reikalauja, kad šalia kitų veiklos sričių, išankstinio leidimo veiklai reikia radioaktyviųjų šaltinių naudojimui pramoninėje rentgenografijoje, produktų perdirimui, tyrimams arba apšvitinant asmenis medicininės procedūros metu. Siekiant toliau mažinti nelaimingų atsitikimų, kuriuose naudojami didelio aktyvumo radioaktyvieji šaltiniai, galimybę, tikslingą šio reikalavimo taikymą išplėsti visoms veikloms, kuriose tokie šaltiniai yra naudojami.
- (4) Prieš išduodant leidimą, turėtų būti sudaromi atitinkami susitarimai ir nuostatos dėl saugaus šaltinių valdymo.
- (5) Tarptautinė atominės energijos agentūra (IAEA) išleidžia taisykles dėl saugaus radioaktyviųjų medžiagų, kurioms taisyklių reikalavimai numato aktyvumo apribojimus, pervežimo ir kurios turėtų numatyti tinkamą pagrindą apibrėžti didelio aktyvumo uždaruosius radioaktyviuosius šaltinius šios direktyvos taikymo srityje ⁽³⁾.

- (6) Direktyvoje 96/29/Euratomas veiklos ataskaitoms, teikiamoms valdžios institucijoms, buvo nustatytos nereguliuojamojo veikmens vertės. Minėtoje direktyvoje šios vertės buvo apibrėžtos remiantis nereikšmingu pavojaus lygiu. Kadangi šios direktyvos reikalavimai neturėtų uždėti prievolių mažųjų šaltinių turėtojams, kas yra nepalyginama su galima žala sveikatai, didelio aktyvumo radioaktyviųjų šaltinių apibrėžimas neturėtų būti išplėstas virš Direktyvos 96/29/Euratomas nustatytų nereguliuojamojo veikmens lygių.
- (7) Uždaryjū šaltinių vežimas tarp valstybių narių reguliuojamas pagal tvarką, nustatytą 1993 m. birželio 8 d. Tarybos reglamente (Euratomas) Nr. 1493/93 dėl radioaktyviųjų medžiagų vežimo tarp valstybių narių ⁽⁴⁾.
- (8) Nors teisiniai reikalavimai, kylantys iš dabartinių Bendrijos ir nacionalinių teisės aktų, užtikrina pagrindinę apsaugą, didelio aktyvumo šaltiniai vis dar reiškia galimą žymų pavojų žmonių sveikatai ir aplinkai ir todėl reikia, kad jie būtų griežta forma kontroliuojami nuo jų pagaminimo momento iki jų pateikimo į pripažintą įrenginį ilgalaikiam saugojimui arba disponavimui jais momento.
- (9) Radioaktyviųjų nelaimingų atsitikimų ir sužalojimų prevencija reikalauja, kad kiekvieno didelio aktyvumo šaltinio vieta, pradedant nuo to šaltinio pagaminimo ar importavimo į Bendriją iki jo pateikimo į pripažintą įrenginį ilgalaikiam saugojimui ar disponavimui juo arba iki eksportavimo iš Bendrijos, būtų žinoma, įregistruota ir patikrinta. Didelio aktyvumo šaltinio buklės pokyčiai, pvz., jo vietos arba naudojimo pasikeitimas irgi turėtų būti įregistruojami ir apie juos turėtų būti pranešama. Fizinės ar finansinės kliūtys neturėtų kliudyti jokiai tinkamam tokių šaltinių pakartotinam naudojimui, pakartotinam perdirimui ar disponavimui jais tada, kai jie nebenaudojami dėl pagrįstų iš anksto nuspėjamų priežasčių.
- (10) Apie nenumatytų apšvitų atvejus turėtų būti pranešama kompetentingai institucijai.
- (11) Didelio aktyvumo šaltinių judėjimai Bendrijos viduje verčia suvienodinti tokių šaltinių kontrolę ir informaciją apie juos, taikant minimalius kriterijus.
- (12) Patirtis rodo, kad nepaisant to, ar yra tinkama reguliavimo sistema, didelio aktyvumo šaltiniai vis dėlto gali tapti nekontroliuojamais. Be to, faktas, kad yra paliktieji šaltiniai, atsiradę dėl veiklos praeityje, reikalauja imtis konkrečių iniciatyvų.

⁽¹⁾ 2003 m. lapkričio 18 d. nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽²⁾ OL L 159, 1996 6 29, p. 1.

⁽³⁾ IAEA Saugumo standartų serija Nr. TS-R-1 (ST, patikslinti), Viena, 2000.

⁽⁴⁾ OL L 148, 1993 6 19, p. 1.

- (13) Atitinkamai būtina numatyti kiekvieno didelio aktyvumo šaltinio atpažinimo, ženklavimo ir registracijos būdus bei visų asmenų, įtrauktų į veiklą, susijusią su šaltinių naudojimu, specialius mokymus ir informavimą. Tačiau esamų didelio aktyvumo šaltinių ženklavimo būdas, kai juos graviruoja ar ant jų deda spaudą kiti nei gamintojai asmenys, gali būti problemiškas ir to reiktų vengti. Rekomenduotina numatyti ir atitinkamą mokymą bei informacijos teikimą asmenims, kurie su paliktaisiais šaltiniais gali susidurti atsitiktinai.
- (14) Būtina numatyti ir tinkamus būdus, kaip elgtis su didelio aktyvumo paliktaisiais šaltiniais bendradarbiaujant tarptautiniu mastu ir keičiantis šios srities informacija, inspektuojant ir galų gale – numatant finansines nuostatas tiems atvejams, kai pirminio savininko nustatyti neįmanoma, arba, jei nustačius paaiškėja, kad jis yra nemokus.
- (15) Valstybės narės turėtų nustatyti baudų, taikomų pažeidus šios direktyvos nuostatas, skyrimo taisykles ir užtikrinti, kad jos būtų įgyvendintos; tos baudos turėtų būti veiksmingos, atitinkančios pažeidimo mastą ir atgrasančios,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Tikslas ir taikymo sritis

1. Šios direktyvos tikslas yra užkirsti kelią darbuotojų ir visuomenės apšvitai jonizuojančiais spinduliais, kylančiais iš netinkamai kontroliuojamų didelio aktyvumo uždarytų radioaktyviųjų šaltinių ir paliktųjų šaltinių, bei suvienodinti kontrolę valstybėse narėse konkrečiose vietose, apibrėžiant konkrečius reikalavimus, užtikrinančius, kad kiekvienas toks šaltinis būtų kontroliuojamas.

2. Ši direktyva taikoma didelio aktyvumo šaltiniams kaip apibrėžta 2 straipsnyje. Valstybės narės šaltinius gali išbraukti iš šios direktyvos taikymo srities, jei tik jų aktyvumas nukrenta žemiau Direktyvoje 96/29/Euratomas nustatytą nereguliuojamojo veikmens lygį.

3. Minimalūs įsipareigojimai, išplaukiantys iš šios direktyvos, papildo Direktyvoje 96/29/Euratomas nustatytus įsipareigojimus.

2 straipsnis

Sąvokų apibrėžimai

Šioje direktyvoje taikomi tokie sąvokų apibrėžimai:

a) „paliktasis šaltinis“ – tai uždaras šaltinis, kurio aktyvumo lygis jo nustatymo metu yra mažesnis už Direktyvos 96/29/Euratomas 3 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytą nereguliuojamojo veikmens lygį, ir kuris nėra įstatymų

vykdymo kontrolės objektas dėl to, kad niekada nebuvo įstatymų vykdymo kontrolės objektu, arba dėl to, kad jis buvo paliktas, pamestas, padėtas ne vietoje, pavogtas ar perduotas kitam turėtojui apie tai tinkamai nepranešus kompetentingai institucijai arba apie tai neinformavus gavėjo;

b) „didelio aktyvumo šaltinis“ – (toliau – šaltinis) tai uždaras šaltinis, turintis radionuklidų, kurių aktyvumas gaminimo laiku arba, jei apie tai nėra žinoma, pirmą kartą pateikiant į rinką yra lygus arba viršija I priede nurodytą atitinkamą aktyvumo lygį;

c) „praktinė veikla“ – sąvoka turi tą pačią reikšmę, kaip pateikta Direktyvoje 96/29/Euratomas;

d) „leidimas“ – tai pagal paraišką dokumento pavidalu kompetentingų institucijų išduotas leidimas praktinei veiklai su šaltiniais;

e) „kompetentinga institucija“ – tai bet kuri institucija, valstybės narės paskirta įgyvendinti pagal šią direktyvą numatytas užduotis;

f) „nebenaudojamas šaltinis“ – tai šaltinis, kuris tai praktinei veiklai, kuriai buvo išduotas leidimas, daugiau nebenaudojamas arba nebeketinama jį toliau naudoti;

g) „turėtojas“ – tai bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, įskaitant šaltinių gamintojus, tiekėjus ir naudotojus, tačiau išskyrus „pripažintus įrenginius“, kuris pagal nacionalinius teisės aktus yra už šaltinį atsakingas;

h) „gamintojas“ – tai bet kuris šaltinį gaminantis fizinis ar juridinis asmuo;

i) „pripažintas įrenginys“ – tai valstybės narės teritorijoje esanti patalpa, kurioje valstybės narės kompetentingos institucijos pagal nacionalinius teisės aktus išdavė leidimą ilgalaikiam šaltinių saugojimui ar disponavimui jais arba įrenginys, kuriame pagal nacionalinius teisės aktus tinkamai leistas laikinas šaltinių saugojimas;

j) „apšvitos veikiamas darbuotojas“ – sąvoka turi tą pačią reikšmę, kaip ir pateikta Direktyvoje 96/29/Euratomas;

k) „uždaras jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinis“ – sąvoka turi tą pačią reikšmę, kaip ir pateikta Direktyvoje 96/29/Euratomas, ir aprėpia kapsules, kurių viduje, kai taikoma, kaip sudėtinė šaltinio dalis yra radioaktyvioji medžiaga;

l) „tiekėjas“ – tai bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, tiekiantis ar padedantis gauti šaltinį;

m) „šaltinio perdavimas“ – tai veiksmas, kada vienas turėtojas šaltinį perduoda kitam;

n) „šaltinio talpykla“ – tai uždaro šaltinio talpykla, kuri nėra sudėtinė šaltinio dalis, tačiau skirta vežimui, aptarnavimui ir t. t.

3 straipsnis

Leidimo išdavimas

1. Valstybės narės reikalauja, kad turėtojas įsigytų išankstinį leidimą bet kokiai praktinei veiklai su šaltiniu, įskaitant tapimą šaltinio turėtoju.
2. Valstybės narės užtikrina, kad prieš išduodant leidimą:
  - a) buvo imtasi atitinkamų, įskaitant ir iš šios direktyvos kylančias, saugaus šaltinių valdymo priemonių, įskaitant priemones tais atvejais, kai šaltiniai tapo nebenaudojamais. Pastarosios priemonės gali numatyti šių šaltinių perdavimą tiekėjui, šaltinių patalpinių ir pripažintą įrenginį arba gamintojo ar tiekėjo įsipareigojimą tuos šaltinius gauti;
  - b) buvo parengta atitinkama nuostata, finansinio užstato būdu arba kokiomis nors kitomis lygiavertėmis aptariamajam šaltiniui tinkamomis priemonėmis, dėl saugaus šaltinių valdymo tada, kai jie tampa nebenaudojamais šaltiniais, įskaitant atvejus, kai turėtojas tampa nemokus ar nustoja verstis atitinkama veikla.
3. Valstybės narės užtikrina, kad leidime būtų nurodyta:
  - a) atsakomybė;
  - b) minimali personalo kompetencija, įskaitant informavimą ir mokymus;
  - c) minimalūs šaltinio, šaltinio talpyklos ir papildomų įrenginių veikimo kriterijai;
  - d) reikalavimai avarinėms taisyklės ir ryšio linijoms;
  - e) darbo tvarkos taisyklės, kurių reikia laikytis;
  - f) įrengimų, šaltinių ir talpyklų aptarnavimas;
  - g) atitinkamas nebenaudojamų šaltinių valdymas, prireikus įskaitant susitarimus dėl nebenaudojamų šaltinių perdavimo tiekėjui, kitam leidimą gavusiam turėtojui arba į pripažintą įrenginį.

4 straipsnis

Perdavimas

Valstybės narės nustato sistemą, įgalinančią jas tinkamai gauti informaciją apie konkrečius šaltinių perdavimus.

5 straipsnis

Registracijos įrašai

1. Turėtojas registruoja visus šaltinius, už kuriuos jis atsako, jų vietą ir jų perdavimą. Į įrašus įtraukiama II priede nurodyta informacija. Vadovaujantis 5 dalimi, ši informacija gali būti įrašyta į standartinę registracijos lapą.

2. Atitinkamai valstybei narei pareikalavus, turėtojas pateikia kompetentingai institucijai elektroninę ar raštišką visų ar dalies įrašų, nurodytų 1 dalyje, kopiją,

- nedelsdamas tokių įrašų padarymo metu, kaip įmanoma greičiau nuo šaltinio įgijimo,
- valstybių narių (kompetentingų institucijų) nustatytais laikotarpiais, kurie neturėtų būti ilgesni kaip 12 mėnesių,
- jei pasikeitė informaciniame lape nurodyta būklė,
- kai turėtojas daugiau to šaltinio nebeturi - nedelsdamas baigęs daryti įrašus apie konkretų šaltinį; šiuo atveju įrašomas turėtojo ar pripažinto įrenginio, į kurį šaltinis perkeliamas, pavadinimas,
- kai turėtojas daugiau nebeturi jokių šaltinių - nedelsdamas baigęs daryti tokius įrašus, ir
- kompetentingai institucijai to pareikalavus.

Turėtojo padaryti įrašai yra prieinami kompetentingai institucijai patikrinti.

3. Kompetentingos institucijos registruoja įgaliotus turėtojus ir jų turimus šaltinius. Į tokius įrašus įtraukiama informacija apie radionuklidus, jų aktyvumą pagaminimo metu arba, jei toks aktyvumas nėra žinomas, apie aktyvumą pirmojoje pateikimo į rinką vietoje arba tuo metu, kai turėtojas tą šaltinį įsigijo, bei šaltinio rūšis.

4. Be kitų veiksmų, atsižvelgdamos ir į įvykusius šaltinių perdavimus, kompetentingos institucijos nuolat atnaujina registracijos įrašus.

5. Komisija sudaro galimybes gauti standartinį II priede nurodytų įrašų registracijos lapą elektroniniu pavidalu.

6. Komisija, vadovaudamasi 17 straipsnyje nurodyta tvarka, gali atnaujinti II priede nurodytą reikalaujamą informaciją ir II priede nurodytą standartinį įrašų registracijos lapą

6 straipsnis

Reikalavimai turėtojams

Visi šaltinių turėtojai:

- a) užtikrina, kad, siekiant patikrinti ir išlaikyti kiekvieno šaltinio vientisumą, buvo atlikti tinkami, pavyzdžiui, tarptautiniais standartais pagrįsti nuotėkio bandymai;

- b) periodiškai, konkrečiais intervalais, kurie gali būti valstybių narių nustatyti, tikrina, ar kiekvienas šaltinis ir, kai tinka, įrenginys, kuriame yra šaltinis, yra savo vietoje ir ar jo būklė jo naudojimo ar saugojimo vietoje yra akivaizdžiai gera;
- c) užtikrina, kad kiekvieno stacionaraus ir mobilaus šaltinio buvimą reguliuotų atitinkamos dokumentuotos priemonės, pavyzdžiui, raštiški protokolai ar tvarkos, siekiančios užkirsti kelią neleistinai galimybei tais šaltiniais naudotis, jų praradimui ar vagystei arba jų sugadinimui gaisro atveju;
- d) nedelsdami praneša kompetentingai institucijai apie bet kokį šaltinio praradimą, vagystę ar neleistiną naudojimą, patikrina kiekvieno šaltinio vientisumą po bet kokio įvykio, įskaitant gaisrą, kuris galėjo šaltinį sugadinti, ir, prireikus, apie tai ir apie priemones, kurių buvo imtasi, praneša kompetentingai institucijai;
- e) pasibaigus naudojimo laikui, visus nebenaudojamus šaltinius nedelsdami grąžina tiekėjui, arba pristato juos į pripažintą įrenginį, arba perduoda juos kitam įgaliotam savininkui, nebent jei kompetentinga institucija būtų sutarusi kitaip,
- f) prieš įvykdydamas perdavimą įsitikina, ar gavėjas turi tinkamą leidimą;
- g) nedelsdamas praneša kompetentingai institucijai apie visus įvykius arba nelaimingus atsitikimus, įvykusius dėl atsitiktinės darbuotojo ar visuomenės nario apšvitos.

7 straipsnis

Identifikavimas ir ženklavimas

1. Gamintojas identifikuoja kiekvieną šaltinį arba tuo atveju, jei šaltinis importuojamas ne iš Bendrijos, tiekėjas užtikrina, kad kiekvienas šaltinis būtų identifikuojamas pagal unikalų numerį. Šis numeris yra išgraviruojamas arba, kai tai įmanoma praktiškai, išspaudžiamas ant šaltinio.

Tas pats numeris išgraviruojamas arba išspaudžiamas ir ant šaltinio talpyklos. Jeigu to neįmanoma padaryti arba tuo atveju, kai naudojamos daugkartinio naudojimo transportavimo talpyklos, ant šaltinio talpyklos pateikiama informacija bent apie šaltinio pobūdį.

Gamintojas arba tiekėjas užtikrina, kad šaltinio talpykla ir, kai tai įmanoma praktiškai, šaltinis būtų pažymėti ir etiketėse paženklininti atitinkamu ženklu, išpėjančiu žmones apie radiacinį pavojų.

Gamintojas pateikia kiekvieno pagaminto šaltinio konstrukcijos tipo ir tipiškos šaltinio talpyklos nuotraukas.

2. Turėtojas užtikrina, kad kiekvieną šaltinį lydėtų rašytinė informacija, nurodanti, kad šaltinis identifiкуotas ir jis pažymėtas pagal 1 dalies reikalavimus ir kad žymos bei 1 dalyje nurodytos etiketės yra įskaitomos. Į informacijos paketą atitinkamai įtraukiamos ir šaltinio, šaltinio talpyklos, transportavimo pakuotės, priemonės ir įrenginio nuotraukas.

8 straipsnis

Mokymas ir informavimas

1. Rengdamas mokymą ir informavimą radiacinės saugos srityje laikantis Direktyvos 96/29/Euratomas 22 straipsnio reikalavimų, turėtojas užtikrina, kad į tokį mokymą būtų įtraukti konkretūs saugaus šaltinių valdymo reikalavimai.

Informavimas ir mokymas ypatingą dėmesį skiria būtiniesiems saugos reikalavimams ir apima konkrečią informaciją apie galimus tinkamos šaltinio kontrolės praradimo padarinius.

Siekiant tinkamai parengti tinkamus darbuotojus tokiems įvykiams, informavimas ir mokymas kartojamas periodiškai ir dokumentuojamas.

Tinkamas informavimas ir mokymas skiriamas ir apšvitos veikiams darbuotojams.

2. Valstybės narės skatina, kad būtų užtikrinta, jog vadovybė ir darbuotojai įrenginiuose, kur tikėtina, kad gali būti randami ar perdirbami paliktieji šaltiniai (pavyzdžiui, didelėse metalo laužo aikštelėse ir metalo laužo perdirbimo gamyklose), o vadovybė ir darbuotojai svarbiuose mazginiuose pervežimo taškuose (pavyzdžiui, muitinės postuose) būtų:

- informuojami apie galimybę susidurti su šaltiniu;
- informuojami ir mokomi, kaip vizualiai nustatyti šaltinius ir jų talpyklas;
- informuojami apie jonizuojančiosios spinduliuotės pagrindus ir jos poveikius;
- informuojami apie ir mokomi veiksnių, kurių reikia imtis vietoje, nustačius ar įtarus, kad bus nustatytas šaltinis.

9 straipsnis

Paliktieji šaltiniai

1. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos institucijos būtų pasirėngusios, ar įtvirtinusios nuostatą, įskaitant atsakomybės priskyrimą, padedančias atgauti paliktuosius šaltinius ir valdyti radiacinės avarijas, kilusias dėl paliktųjų šaltinių, bei būtų parengusios atitinkamus reagavimo planus ir priemones.

2. Valstybės narės užtikrina, kad asmenys, paprastai neįtraukti į veiksmus, reguliuojamus radiacinės saugos reikalavimais, įtarę, kad rastas paliktasis šaltinis, iškart gautų specializuotą techninę konsultaciją ir pagalbą. Pagrindiniai konsultacijos ir pagalbos tikslai – apsaugoti darbuotojus ir visuomenės narius nuo radiacijos ir užtikrinti šaltinio saugumą.

3. Valstybės narės skatina sistemų, skirtų paliktųjų šaltinių aptikimui tokiose vietose kaip didelės metalo laužo aikštelės ir pagrindiniai metalo laužo perdirbimo įrenginiai, kur apskritai gali būti netikėtai aptinkama paliktųjų šaltinių, arba svarbiuose mazginiuose pervežimo taškuose ir visur, kur tikslinga, pavyzdžiui, muitinės postuose, kūrimą.

4. Valstybės narės užtikrina, kad būtų atitinkamai rengiamos kampanijos po ankstesnės veiklos išlikusiems paliktiesiems šaltiniams nustatyti.

Kampanijose gali dalyvauti valstybės narės, padengdamos šaltinių atgavimo, valdymo ir disponavimo išlaidas bei atlikdamos valdžios institucijų, pvz., muitinių, bei turėtojų, pvz., tyrimo institutų, medžiagų bandymo institutų ar ligoninių, senų įrašų patikrinimus.

10 straipsnis

Finansinis užstatas už paliktuosius šaltinius

Valstybės narės užtikrina, kad vadovaujantis priemonėmis, dėl kurių nusprendžia pačios valstybės narės, sukuriama finansinių užstatų sistema arba kokios nors kitokios lygiavertės priemonės, skirtos padengti intervencines išlaidas, susijusias su paliktųjų šaltinių atgavimu ir galinčias atsirasti kaip 9 straipsnyje numatytų reikalavimų įgyvendinimo pasekmė.

11 straipsnis

Tarptautinis bendradarbiavimas ir pasikeitimas informacija

Nepažeisdama atitinkamų konfidencialumo reikalavimų ir atitinkamų nacionalinių nuostatų, kiekviena valstybė narė nedelsdama pasikeičia informacija ir bendradarbiauja su kita atitinkama valstybe nare ar su trečiosiomis šalimis bei su atitinkamomis tarptautinėmis organizacijomis šaltinių praradimo, perkėlimo, vagystės ar šaltinių atradimo bei vėlesnių priemonių ar tyrinėjimų klausimais.

12 straipsnis

Inspektavimai

Valstybės narės sukuria arba palaiko inspektavimų sistemą, skirtą priversti vykdyti pagal šios direktyvos reikalavimus įvestas nuostatas.

13 straipsnis

Kompetentinga institucija

1. Valstybės narės paskiria kompetentingą instituciją šioje direktyvoje numatytais užduotims atlikti.

2. Kad su tokiomis institucijomis būtų galima greitai susisiekti, valstybės narės perduoda Komisijai kompetentingos institucijos pavadinimą ir adresą bei visą būtiną informaciją.

3. Kai valstybėse narėse yra daugiau negu viena kompetentinga institucija, jos paskiria vieną kontaktinį tašką, kuris veikia kaip sąveikos taškas susirašinėjant su kitose valstybėse narėse esančiomis institucijomis.

4. Valstybės narės praneša Komisijai apie visus duomenų, nurodytų 2 ir 3 dalyje pasikeitimus.

5. 2, 3 ir 4 dalyje nurodytą informaciją Komisija perduoda visoms Bendrijos kompetentingoms institucijoms ir periodiškai ne rečiau kaip kas du metai ją skelbia *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

14 straipsnis

Ataskaita apie patirtį

Iki 2010 m. gruodžio 31 d. valstybės narės atsiskaito Komisijai apie patirtį, įgytą įgyvendinant šią direktyvą, įskaitant visų padarinių, kuriuos galėjo sukelti 1 straipsnio 2 dalis, aptarimą.

Vadovaudamasi gauta informacija, Komisija pateikia ataskaitą Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui.

15 straipsnis

Baudos

Valstybės narės nustato baudas, taikomas už nacionalinių nuostatų, priimtų pagal šią direktyvą, pažeidimus. Baudos yra veiksmingos, atitinkančios pažeidimo dydį ir atgrasančios.

16 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję iki 2005 m. gruodžio 31 d., įgyvendina šią direktyvą.

Dėl šaltinių, pateiktų į rinką iki pirmojoje pastraipoje nurodytos datos, valstybės narės gali numatyti, kad:

- a) 3–6 straipsniai netaikomi iki 2007 m. gruodžio 31 d.
- b) 7 straipsnis netaikomas, išskyrus šiuos reikalavimus, kurie pradami taikyti vėliausiai iki 2007 m. gruodžio 31 d.:
  - turėtojas užtikrina, kad, jei tai įmanoma praktiškai, kiekvieną tokį šaltinį ir šaltinio talpyklą lydėtų rašytinė informacija, skirta šaltiniui ir jo pobūdžiui atpažinti,
  - turėtojas užtikrina, kad, jei tai įmanoma praktiškai, kiekvienas toks šaltinis ir šaltinio talpykla būtų pažymėti atitinkamu ženklu, išpėjančiu žmones apie radiacinį pavojų.

Valstybės narės, tvirtindamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus kartu su lentele, nurodančia kaip šios direktyvos reikalavimus atitinka priimtose nacionalinių teisės aktų nuostatos.

17 straipsnis

Komitetas

Atliekant 5 straipsnio 6 dalyje nustatytas užduotis, Komisijai padeda iš valstybių narių atstovų sudarytas Patariamasis komitetas, kuriam pirmininkauja Komisijos atstovas.

Komisijos atstovas pateikia Komitetui priemonių, kurių turi būti imtasi, projektą. Komitetas savo nuomonę dėl projekto pareiškia per tokį laiką, kurį nustato pirmininkas, atsižvelgdamas į klausimo skubumą, jei būtina, balsuojant.

Komiteto nuomonė įrašoma į protokolą; be to, kiekviena valstybė narė turi teisę pareikalauti, kad į protokolą būtų įrašyta ir jos pozicija.

Kiek tik galėdama, Komisija atsižvelgia į Komiteto pareikštą nuomonę. Komisija praneša Komitetui apie tai, koku būdu buvo atsižvelgta į jo nuomonę.

18 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

19 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 2003 m. gruodžio 22 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

A. MATTEOLI

I PRIEDAS

Aktyvumo lygiai

Radionuklidams, neįvardytiems toliau pateikiamoje lentelėje, tačiau nurodytiems Direktyvos 96/29/Euratomas I priedo A lentelėje, atitinkamas aktyvumo lygis yra viena šimtoji atitinkančiosios A1 vertės, pateiktos IAEA taisyklėse dėl saugaus radioaktyviųjų metalų vežimo ⁽¹⁾.

Elementas (atomų skaičius)	Radionuklidas	Aktyvumo lygis (Bq)
Geležis (26)	Fe-55	4×10^{11}
Kobaltas (27)	Co-60	4×10^9
Selenas (34)	Se-75	3×10^{10}
Kriptonas (36)	Kr-85	1×10^{11}
Stroncis (38)	Sr-90 ^(a)	3×10^9
Paladis (46)	Pd-103 ^(a)	4×10^{11}
Jodas (53)	I-125	2×10^{11}
Cezis (55)	Cs-137 ^(a)	2×10^{10}
Prometis (61)	Pm-147	4×10^{11}
Gadolinis (64)	Gd-153	1×10^{11}
Tulis (69)	Tm-170	3×10^{10}
Iridis (77)	Ir-192	1×10^{10}
Talis (81)	Tl-204	1×10^{11}
Radis (88)	Ra-226 ^(b)	2×10^9
Plutonis (94)	Pu-238 ^(a)	1×10^{11}
Americis (95)	Am-241 ^(b)	1×10^{11}
Kalifornis (98)	Cf-252	5×10^8

^(a) Aktyvumo lygis kartu su antrinių nuklidų, kurių skilimo pusamžis mažesnis nei 10 dienų, veiklumu.

^(b) Įtraukti neutronų šaltiniai su beriliu.

⁽¹⁾ Nr. TS-R-1 (ST-1, patikslintas) – Tarptautinė atominės energijos agentūra, Viena, 2000.

II PRIEDAS

DIDELIO AKTYVUMO UŽDARŲJŲ ŠALTINIŲ (HASS) STANDARTINIS REGISTRACIJOS LAPAS (pažymėtą kursyvu pildyti pasirinktinai)

<p>1. HASS identifikacijos numeris:</p>	<p>2. Igalio turėjojo identifikavimas</p> <p>Pavadinimas: Adresas: Šalis: Gamintojas ☐ Tiekėjas ☐ Naudotojas ☐</p> <p>5. Leidimas</p> <p>Numeris: Išdavimo data: Galioja iki:</p>	<p>3. HASS vieta (Naudojimas arba sandėliavimas) jei ne ta pati kaip 2 punkte. Pavadinimas: Adresas: Nekintamas naudojimas ☐ Saugojimas (mobilus) ☐</p> <p>6. Operatyvinė HASS kontrolė</p> <p>Data: Data: Data: Data: Data: Data: Data: Data: Data: Data:</p>
<p>7. HASS charakteristika</p> <p>Radionuklidai: Aktyvumas pagaminimo dieną arba pirmąją pateikimo į rinką dieną: Pagaminimo data: Gamintojas (Tiekėjas): (1) Pavadinimas: Adresas: Šalis:</p>	<p>8. HASS gavimas</p> <p>Gavimo data: Gauta iš: Pavadinimas: Adresas: Šalis: Gamintojas ☐ Tiekėjas ☐ Kitas naudotojas ☐</p>	
<p>Fizinės ir cheminės charakteristikos: Šaltinio rūšies identifikavimas: Kapsulės identifikavimas: ISO klasifikacija: ANSI klasifikacija: Specialios formos pažymėjimas:</p>	<p>9. HASS perdavimas</p> <p>Perdavimo data: Kam perduota: Pavadinimas: Adresas: Šalis: Gamintojas ☐ Tiekėjas ☐ Kitas naudotojas ☐ Pripažintasis įrenginys</p>	<p>10. Papildoma informacija</p> <p>Praradimas ☐ Praradimo data: Vagystė ☐ Vagystės data: data: Suradimas: vieta: Kita informacija:</p>

(1) Kai šaltinių gamintojas yra ne Bendrijoje, gali būti įrašomas tiekėjo pavadinimas ir adresas.